

előtt a fiatal szegedi irodalomtörténészek beszámoltak az eddig végzett kutatómunkáról. Ez a munka máris jelentős. Juhász Gyulát, József Attilát és Mikszáth Kálmán szegedi éveit illetően. Főként Juhász Gyulára és Miszáthra vonatkozóan került elő eddig ismeretlen és lényeges anyag.

A csoport megalakuló ülése délután zajlott le. A megnyitót Waldapfel József, a budapesti egyetem irodalomtörténész professzora tartotta, majd Király István mondott titkári beszámolót. Vázolta egyben az új csoport feladatait is, és azt a kutatásban, a nevelő munka kiszélesítésében, s az iskolai oktatás tapasztalatainak átadásában jelölte meg. Beszámolóját vita követte, mely egyrészt az elhangzottakhoz kapcsolódott, másrészt viszont a csoport feladatait egészítette ki. Ezután a jelölő bizottság javaslatát fogadta el a tagság. A Délalföldi csoport elnökségébe Baróti Dezső, Sótér István és Vajda László egyetemi, illetve főiskolai tanárokat választották meg. Titkár Szabolcsi Gábor lett.

Első ankétját Juhász Gyuláról tartotta a csoport. Az előadó Bóka László egyetemi tanár volt. A népszerűsítő előadás után élénk vita alakult ki, bizonyosságul, hogy az ilyen előadások széles körben érdeklődésre találnak.

A csoport működésébe a Tiszatáj írói munkaközösségének is szorosan bele kell kapcsolódnia. A mai íróknak lényeges, hogy a múlt nagyjai tisztán, a valóságban álljanak szemünk előtt.

Kultúrforradalmunk újabb állomása a Délalföldi csoport megalakulása. Alföldi pedagógusok, a népből kikerült fiatal kutatók, s maguk a széles tömegek vesznek részt, természetesen különböző területeken a meginduló munkában, s ezzel is erősítik a béke arcvonalát.

TOLNAI PÉTER

EGY ÜZEMI KULTÚRCSOPORT

A vidéken élő írók budapesti értekezletének egyik határozati pontja volt, hogy az írók az eddiginél fokozottabb mértékben kapcsolódnak be az üzemi kultúr csoportok munkájába. A Tiszatáj írói munkaközössége felismerve a kutúrharc e fontos területén való munkájának hiányosságait, a jövőben pontos, tervszerű munkával kívánja népünk kulturális felemelkedésének nagy ügyét szolgálni azáltal, hogy a szegedi üzemek kultúr csoportjaival állandó kapcsolatot keres és kíván fenntartani és az elvtársi segítség kölcsönösségének elve alapján, a hibák feltárásával előrevinni az üzemi kultúrelét fejlődését.

A szegedi Postás Szakszervezet központi kultúr csoportjával az eddigi laza kapcsolatot a jövőben szorosra kívánjuk fűzni. A kultúr csoport eddigi működését azért tartjuk fontosnak ismertetni, mert az egyik legeredményesebb üzemi kultúr csoport további fejlődését szeretnők elősegíteni azáltal, hogy nyilvánosság elé viszlük azokat a gátló körülményeket, amelyek kiküszöbölése nélkül a kezdet biztató eredményeit veszély fenyegeti.

A kultúr csoport 1946-ban alakult. Először a színjátszó csoport kezdte meg működését s elmondhatjuk, hogy máig is ez a csoport működik a legeredményesebben. Fokozatosan alakult meg

az ének- és táncsoport. 1948-ban a szimfonikus zenekar, majd a fotó- és ez év nyarán az irodalmi kör. Az első időszakban valamennyi csoport munkáját együttesen irányították s ebből adódott, hogy részlegfelelősök hiányában a csoportok lanyhán, érdeklődés nélkül működtek. Szervezetlenség, szétesettség jellemezte munkájukat, míg végre ez év nyarának derekán decentralizálták, külön részleg-felelősökre bízta a csoportok irányítását.

A Petőfi Sándor nevét viselő színjátszócsoporthoz negyven tagja van. Munkájukat Staniszlavszkij műveinek áttanulmányozásával, majd pedig részletes, közösen történt megbeszélésével kezdtek. Az egyes előadások előtt megfeszített erővel folytak a próbák, hogy a bemutatóra jól felkészüljön a csoport. Ez, tekintettel vége a szakvonalbeli elfoglaltság nehezen összehangolható időpontjait, feltétlen dicséretet érdemel. Kár, hogy éppen ez oknál fogva egy-egy darab bemutatása után hosszabb szünet következik. A kész darabnak egy, legföljebb két esetben való előadása a bonyolult szakvonalbeli elfoglaltság alig kiküszöbölhető okaira vezethető tehát vissza. Emellett a közönségszervezésben is mutatkoznak hiányosságok, aminek jövőbeli elhárítása a részleg-felelős jó munkáján múlik.

A csoport nyáron Szimonov: Orosz kérdés c. darabját adta elő. A darab sikeres előadására vall, hogy a csoport budapesti meghívást is kapott. Ezzel az előadással az ország legjobb postás színjátszócsoporthoz bizonyultak. Legutóbb Skvarin: Idegen gyermek c. vígjátékát tanulták be. Kétszer játszották Szegeden, egyszer pedig Battonyán, az ottani postás szakszervezet által rendezett kultúrcsoporthoz keretében. A darab határozottan jó színészi munkáról tett tanúságot, szinte valamennyi szereplő részéről. Marja szerepét Pataki Irén, Rájáét Orbán Éva alakította, meglepő jó játékkal. De ugyanígy dicséretet érdemel Csonka István (Petrovics), Tanács Jánosné (Pavlovna), Veres Tibor (Jasa), Hodászi L. (Prihiljev), Losoncz Sándor (Szencska), Juhász Pál (Kosztya), Bárány Anna (Zina) és Friss Gyula (Mironovics) szerepében. Az eredményes, kollektív munka őszinte elismerését vívta ki a darab bemutatójára egybegyűlt s a Magyar-Szovjet Társaság dísztermét zsúfolásig megtöltő közönségnek. A csoport minden bemutató után rendszeres kiértékelést tart. Sziükséges megemlíteni, hogy önálló műszaki részleget alakítottak, mely mind az Orosz kérdés, mind pedig az Idegen gyermek díszleteit házilag állította elő. Az itt-ott mutakozó „primadonnáskodás” kísérleteit a részleg-felelős Csonka István jó nevelő munkával már a kezdet kezdetén kiküszöbölte.

A kultúrcsoport keretén belül kultúrbrigádok alakultak. Ezek választások, üzemi gyűlések alkalmával működnek. Lendületük a tanácsválasztások óta kissé alábbhagyott. Akkor csasztuskákat, jeleneteket, verseket stb. adtak elő. Tervbevették, hogy színvonaluk emelésével csasztuskák írására pályázatot írnak ki és szavalóversényt rendeznek.

A csoport szimfonikus zenekara már több hangversenyt rendezett. Ez év novemberében jólsikerült operahangversenyen

tettek bizonyosságot képességükről. Több alkalommal látogattak el nagyobb szegedi üzembe is. A fotóköri elméleti és gyakorlati képzést ad tagjainak. Postai propaganda főlvételeket készítenek faliújságok, stb. részére. A képeket házilag hívják elő. Táncsoportjuk kultúrotthon hiányában eddig eredményeket nem tudott felmutatni. A megfelelő helyiség hiánya majdnem mindegyik csoport munkáját akadályozza. (Ehelyről hívjuk fel a budapesti postás központi kultúrosztály figyelmét egy állandó kultúrotthon megteremtésének szükségességére, amely hivatva lenne a kultúrcsoport további fejlődését, sikeres munkáját előmozdítani!) Csak példának emlíjük meg a színjátszócsoporthoz nehézségeit, mely az Idegen gyermek próbáit tanfolyamteremben kényszerült tartani s az asztalokat a rájuk szerelt távirógépekkel együtt próba előtt mindig el kellett távolítani, majd utána helyrerakni, hogy a tanítás másnap rendesen folytatódjék.

Az irodalmi kör feladata, hogy üzemben belül alátámassza a megrendezésre kerülő könyvankétokat, ilyet önmaga is rendezzen és önálló irodalmi esteket tartson. A Tiszatáj írói kollektívájának főként itt kell bekapcsolódnia a kultúrcsoport munkájába. Kívánatos lenne, ha az irodalmi estéken a Tiszatáj egyes számairól elmondának véleményüket a dolgozók, s kritikájukkal elősegítenék a lap színvonalának további emelését.

Könyvtárunkban 500 kötet könyv van. Forgalma még nem kielégítő. Legkeresettebb mű Aszajev: Távol Moszkvától és Iljin: A nagy futószalag.

Feladatainkat a Postás üzemi kultúrcsoport felé tisztán látjuk. Az üzemi dolgozók bevonása a kultúrunkba igen lényeges, fontos feladat. Az a harc, melyet kultúréletünk burzsoá maradványaitól való megtisztításáért folytatunk, nem könnyű küzdelem. De a kultúrcsoport eddigvaló jó eredményei a fejlődés menetének biztosítását mutatják akkor, ha lelkiismeretes munkával, tanácsokkal és a tapasztalatok állandó kicserélésével segítjük egymás munkáját. A kultúrcsoportnak 150 aktívja van. Ez a jelentős erő, s az aktívák munkakedve lelkesítse írói kollektívánk minden egyes tagját még önzetlenebb, még odaadóbb munkára!

TOLNAI PÉTER